

Súd: Okresný súd Bratislava III
Spisová značka: 12C/165/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1316211238
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Sládečková
ECLI: ECLI:SK:OSBA3:2020:1316211238.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava III v Bratislave v konaní pred sudkyňou JUDr. Vierou Sládečkovou v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35807598, proti žalovanej: U. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. XXXX/XX, D. - W., občan SR, o zaplatenie 1 968,- € s prísl., taktó

rozhodol:

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 1 968,- Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 30.01.2013 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Súd priznáva žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania vo výške 100%.

odôvodnenie:

1/ Žalobou doručenou tun. súdu dňa 29.06.2016 sa žalobca voči žalovanej domáhal zaplatenia sumy 1 968 eur s prísl., ako i náhrady trov konania.

2/ Návrh odôvodnil tým, že žalobca so žalovanou uzatvorili dňa 13.03.2012 úverovú zmluvu č. 103900526, podľa ktorej poskytol žalobca žalovanej úver vo výške 1 000 eur, žalobkyňa sa zaviazala vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky s príslušným poplatkom 968 eur, spolu vo výške 1968 eur. Žalobca a žalovaná sa dohodli, že tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny poplatku zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou. Žalovaná (dlžník) sa zaviazala vrátiť poskytnutý úver vrátiť v 12-mesačných splátkach po 164 eur, počnúc dňom 18.04.2012. Žalovaná neplnila svoj dlh riadne a včas, dostala sa do omeškania, stratila výhodu splátok a dlh sa stal splatným dňa 30.01.2013. Okresný súd Bratislava III., trestným rozkazom č. k. 1 T 99/2014 dňa 26.05.2014 uznal žalovanú vinným zo spáchania prečinu podvodu a žalobcu, ako poškodeného odkázal s nárokom na náhradu škody na občianske konanie. Trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť dňa 23.09.2014. Žalovaná je tak povinná zaplatiť žalobcovi sumu 1 968 eur s prísl.

3/ Súd prvej inštancie vo veci rozhodol rozsudkom č.k. 12 C 165/2016-67 zo dňa 12. októbra 2018, ktorým žalobe vyhovel čo do časti 1 000 Eur spolu s 5 % úrokom z omeškania ročne od 30.01.2013 do zaplatenia, vo zvyšku žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

4/ Na odvolanie žalobcu odvolací súd uznesením č.k. 16Co 45/2019-92 zo dňa 31.01.2020 rozhodol tak, že rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie s tým, že sa nestotožnil s dôvodmi, ktoré viedli súd prvej inštancie k zamietnutiu nároku v časti zaplatenia 968 eur z dôvodu nepreukázania vzniku škody žalobcovi v súvislosti s protiprávnym konaním, ktoré súviselo s uzatváraním úverovej zmluvy č. 103900526 medzi žalobcom a žalovanou; súd prvej inštancie si nemohol urobiť úsudok o tom, či boli, alebo neboli naplnené znaky skutkovej podstaty trestného činu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona a pokiaľ bola súčasťou skutkovej podstaty aj vznik (existencia)

škodlivého následku, bol viazaný nielen záverom trestného súdu o zavinenom protiprávnom konaní žalovanej, ale aj o vzniku škody a existencii príčinnej súvislosti medzi zavineným protiprávnym konaním páchatelky a spôsobenou škodou. Vec treba posudzovať v zmysle § 420 ods. 1 Obč. zák.

5/ Súd vo veci nariadil pojednávanie, na ktoré opätovne predvolal strany sporu. Právny zástupca žalobcu ospravedlnil svoju neprítomnosť a zároveň uviedol, že súhlasí s tým, aby súd vec rozhodol v jeho neprítomnosti. Riadne predvolaná žalovaná sa nedostavila, svoju neprítomnosť neospravedlnila. Súd vec preto prejednal postupom podľa § 180 CSP.

6/ Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s úverovou zmluvou č. 103900526, VOP, trestným rozkazom sp. zn. 1T/99/2014, ako i ostatným obsahom spisu a zistil nasledovný skutkový stav:

7/ Žalovaná uzatvorila dňa 13.03.2012 so žalobcom zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 103900526, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver v hotovosti vo výške 1.000,- Eur, pričom žalovaná sa v zmluve zaviazala úver vrátiť a zaplatiť celkové náklady spojené s úverom vo výške 968,-Eur, spolu sumu 1.968,- Eur, počnúc dňom 18.04.2012 v 12-tich mesačných splátkach po 164 eur. Podľa žalobcu sa zmluvné strany dohodli, že tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny poplatku zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou. Podľa zmluvy tak celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom vo výške 968 eur boli tvorené súčtom úroku vo výške 32,26 % ročne z poskytnutého úveru (322,66 Eur) a administratívnych nákladov na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere spolu so všeobecnou administratívou s tým spojenou vo výške 645,34 Eur. Ďalej je žalobcom predložená zmluva nečitateľná. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky.

8/ Z Trestného rozkazu Okresného súdu Bratislava III., sp. zn. 1T/99/2014 zo dňa 26.05.2014, právoplatného dňa 23.09.2014 mal súd za preukázané, že žalovaná bola uznaná vinnou, že dňa 13.03.2012 v Senci uzatvorila so spoločnosťou Pohotovosť, s.r.o. zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 103900526, na úver vo výške 1 000,- €, ktorý sa zaviazala splatiť v 12 mesačných splátkach po 164,-€ počnúc dňom 18.04.2012, pričom neuhradila ani jednu splátku, pričom už v čase uzatvorenia zmluvy vedela, že skutočnosti, ktoré uviedla v žiadosti o poskytnutí úveru nie sú pravdivé, nakoľko vzhľadom na svoj príjem a záväzky vedela od počiatku, že splátky riadne a včas nebude vedieť uhrádzať, čím pre spoločnosť Pohotovosť, s.r.o. spôsobila škodu 1.968,- Eur. Žalovaná si teda vylákala od iného úver tým, že ho uviedla do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru a na splácania úveru a tak mu spôsobila malú škodu, čím spáchala prečin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona. Žalobca bol s nárokom na náhradu škody odkázaný na občianske súdne konanie.

9/ Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka Každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

10/ Podľa § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo(ušlý zisk).

11/ Predpokladom vzniku zodpovednosti za škodu je porušenie určitej právnej povinnosti protiprávnym konaním alebo protiprávnym úkonom a spôsobenie škody inej osobe v jeho dôsledku.

12/ Žalobca uvádzal, že zo strany žalovanej došlo vo vzťahu k nemu k spáchaniu prečinu úverového podvodu v zmysle § 222 ods. 1 Tr. zák.

13/ Trestný čin je protiprávny čin, ktorého znaky (tzv. znaky skutkovej podstaty) sú uvedené v Trestnom zákone, a to jednak v osobitnej časti, ako aj vo všeobecnej časti, pričom tvoria nerozlučnú jednotu (zákon č. 300/2005 Z.z. Trestný zákon). Skutková podstata trestného činu obsahuje štyri základné kvalifikačné znaky, a to

a) subjekt - páchatel'a,

b) subjektívnu stránku - zavinenie vo forme úmyslu alebo nedbanlivosti,

c) objekt - záujem chránený Trestným zákonom a

d) objektívnu stránku - konanie páchatel'a, resp. opomenutie konania páchatel'om v prípade, keď bol povinný konať.

V prípade niektorých trestných činov (napr. podvod, sprenevera a ďalšie) k týmto štyrom základným kvalifikačným znakom povinne pristupujú aj ďalšie kvalifikačné znaky, napr. vznik škodového následku (spôsobenie škody inému), či kvalifikovaná škoda (t.j. minimálna výška škody potrebná na spáchanie trestného činu). Aby bolo možné vo výroku trestného rozsudku ustáliť, že určitá osoba spáchala určitý trestný čin, musia byť preukázateľne splnené všetky znaky skutkovej podstaty daného trestného činu.

14/ Podľa § 193 C.s.p. súd je viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis nie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavným zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná. Súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd. Ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti.

15/ Civilný súd je tak v konaní o náhradu škody viazaný výrokom právoplatného odsudzujúceho rozsudku. Výrok odsudzujúceho rozsudku obsahuje právnu časť a skutkovú časť (§ 163 ods. 3 Trestného poriadku). Z výroku o vine treba vždy vychádzať ako z celku a brať do úvahy jeho právnu aj jeho skutkovú časť. Práve skutková časť výroku rieši naplnenie znakov skutkovej podstaty trestného činu konkrétnym konaním páchatel'a (R 22/1979). V prípade, že došlo k spáchaniu trestného činu, ktorého kvalifikačným znakom je vznik škodlivého následku či kvalifikovaná škoda, súčasťou skutkovej časti výroku je aj ustálenie naplnenia predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu, určenie kvalifikovanej škody a označenie poškodeného subjektu. Skutková časť výroku odsudzujúceho rozsudku v takomto prípade teda deklaruje nielen zavinené protiprávne konanie páchatel'a - škodcu, ale aj vznik škody a existenciu príčinnej súvislosti medzi protiprávnym konaním a vzniknutou škodou, príp. aj (minimálnu) výšku spôsobenej škody.

16/ Zákonným znakom skutkovej podstaty prečinu úverového podvodu je „spôsobenie škody na cudzom majetku“ a jediným skutkom, ktorý bol predmetom rozhodovania pred okresným súdom v rámci trestného konania vedeného pod sp. zn. 1T/99/2014, bol skutok žalovanej, že vylákala od žalobcu úver tým, že ho uviedla do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru a na splácanie úveru a tak mu spôsobila malú škodu. Z právnej kvalifikácie skutku, ako aj zo skutkovej vety právoplatného trestného rozkazu vyplýva, že v dôsledku prečinu úverového podvodu odsúdenej U. K. došlo u poškodeného - žalobcu k spôsobeniu škody vo výške 1.968 eur.

17/ Ak teda konanie žalovanej naplnilo znaky prečinu podvodu, činu, za ktorý bola žalovaná právoplatne odsúdená, je súd v civilnom konaní viazaný odsudzujúcim výrokom trestného rozsudku (výrokom o vine).

18/ Pokiaľ ide o škodu, ide o ujmu, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného a ktorá je objektívne vyjadrená v peniazoch. Nahrádza sa jednak skutočná škoda a tiež ušlý zisk. Vznik a rozsah škody musí byť preukázaný poškodeným. Z predloženej úverovej zmluvy č. 103900526 zo dňa 13.03.2012 mal súd za preukázané, hoci žalovaná od žalobcu obdržala titulom úveru sumu 1 000 Eur, s príslušnými poplatkami mu mala vrátiť celkom sumu 1 968 Eur, čím mu celkom spôsobila škodu vo výške žalovanej sumy.

19/ Ďalšou podmienkou vzniku zodpovednosti za škodu je príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním (porušením povinnosti) a vzniknutou škodou. Ide o vzťah príčiny a následku, a teda škoda musí vzniknúť ako bezprostredný následok protiprávneho konania škodcu. Teda ak by žalovaná podvodom od žalobcu nevyhlákala sumu 1000 Eur, nebola by mu spôsobila škodu spolu s ušlým ziskom vo výške celkom 1968 Eur, čím je daná príčinná súvislosť medzi jej protiprávnym konaním a škodu na strane žalobcu.

20/ Tieto tri predpoklady zodpovednosti za škodu sú objektívneho charakteru, dôkazné bremeno ohľadne nich leží na poškodenom, t.j. na žalobcovi a tieto žalobca riadne predloženými listinnými dôkazmi aj preukázal.

21/ Poslednou podmienkou vzniku zodpovednosti za škodu je zavinené konanie škodcu, t.j. žalovanej.

22/ Zavinenie je subjektívnej povahy, pričom občiansko-právna úprava vychádza z prezumpcie zavinenia, teda zavinenie sa predpokladá a škodca musí preukázať, že škodu nezavinil. Žalovaná bola

spore pasívna, svoje zavinenie ani v civilnom, ani v trestnom konaní nesporeovala, čím mal súd tvrdenie žalobcu o jej zavinení za preukázané v zmysle § 151 ods. 1 CSP.

23/ Súd mal za preukázané, že žalovaná bola uznaná za vinnou zo spáchania trestného činu úverového podvodu. Súd je viazaný trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava III., sp. zn. 1T/99/2014 zo dňa 26.05.2014 o tom, že žalovaná v súvislosti s uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 619201228 so žalobcom spáchala trestný čin úverového podvodu. Súd mal teda za preukázané, že žalovaná sa dopustila protiprávneho konania, keď uzatvorila so žalobcom zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 1039000526, pričom už v čase uzatvorenia zmluvy vedela, že skutočnosti, ktoré uviedla v žiadosti o poskytnutí úveru nie sú pravdivé, nakoľko vzhľadom na svoj príjem a záväzky vedela od počiatku, že splátky riadne a včas nebude vedieť uhrádzať.

24/ Škodou, ktorá v dôsledku protiprávneho konania žalovanej mohla žalobcovi vzniknúť, je podľa § 420 Občianskeho zákonníka škoda skutočná (ujma, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného, je objektívne vyjadriteľná v peniazoch a reprezentuje majetkové hodnoty, ktoré by bolo treba vynaložiť, aby došlo k uvedeniu vecí do pôvodného stavu) a ušlý zisk (škoda spočívajúca v tom, že v dôsledku škodnej udalosti nedôjde rozmnoženiu majetkových hodnôt, aj keď sa to dalo očakávať vzhľadom na pravidelný chod vecí). Skutočná škoda v dôsledku prečinu úverového podvodu za okolností ako v danej veci sa rovná plneniu, ktoré na základe zmluvy o úvere mal dlžník veriteľovi uhradiť, pričom v dôsledku protiprávneho konania k úhrade nedošlo. Žalobca si uplatnil takéto plnenie, konkrétne nárok na zaplatenie škody vo celkovej čiastky úveru, t.j. sumu 1 968 Eur, nakoľko k úhrade ani jednej splátky žalovanou nedošlo.

25/ S ohľadom na nález Ústavného súdu SR zo dňa 23.11.2011, sp. zn. I. ÚS 269/2011. Ústavný súd SR v tomto svojom náleze všeobecne deklaroval, že ústavne konformný výklad ustanovenia § 193 C.s.p. vyžaduje, aby civilné súdy boli v konaní o náhradu škody viazané právoplatným odsudzujúcim rozsudkom vo vzťahu ku všetkým skutočnostiam, ktoré boli podmienkou odsúdenia páchatel'a a boli trestným súdom v trestnom konaní

26/ Ústavne súladný výklad § 193 C.s.p. vyžaduje, aby súd prvej inštancie bol viazaný odsudzujúcim trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava III zo dňa 26.5.2014, sp. zn. 1T/99/2014, vo vzťahu ku všetkým skutočnostiam, ktoré boli podmienkou odsúdenia a ktoré boli zistené, čo platí aj o zistení vzniku škody u poškodeného žalobcu v dôsledku protiprávneho konania odsúdenej.

27/ Na základe vyššie uvedeného súd uzatvára, že škoda, ktorá vznikla žalobcovi v dôsledku protiprávneho konania žalovanej je vo výške 1.968 Eur a preto súd žalobe žalobcu v celom rozsahu vyhovel.

28/ Nakoľko žalovaná suma 1 968 doposiaľ žalovanou uhradená nebola, preto spolu s istinou súd zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi aj požadované úroky z omeškania z tejto sumy podľa § 517 ods. 2 OZ vo výške 5 % ročne od 30.01.2013 do zaplatenia, ktorá je nižšia ako zákonom stanovená výška úroku k prvému dňu omeškania, ale súd viazaný žalobným návrhom a preto tomuto vyhovel.

29/ O nároku na náhradu trov konania procesných strán súd rozhodol podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi ako úspešnej procesnej strane priznal voči žalovanej, ktorá bola v spore neúspešná, náhradu trov konania v plnej výške. Súd v zmysle § 262 ods. 2 CSP o výške priznanej náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v dvoch vyhotoveniach, prostredníctvom Okresného súdu Bratislava III na Krajský súd v Bratislave (§355 ods. 1 a § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP). Odvolanie

možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá právoplatné a vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. (Exekučný poriadok).